

T.C
MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR ENSTİTÜSÜ
TEKSTİL VE MODA TASARIMI ANASANAT DALI
TEKSTİL VE MODA TASARIMI PROGRAMI

AVRUPA'DA 20. YY. BAŞLANGICINDAN GÜNÜMÜZE KADAR TASARLANMIŞ VE
TEKSTİL VE MODA TASARIMI ALANINDA KULLANILMIŞ GEOMETRİK
DESENLERİN ARAŞTIRILMASI VE BİR KOLEKSİYON ÖNERİSİ

Yüksek Lisans Eser Metni

Hazırlayan

20126097 Aida Hasanovic

Danışman

Prof.Gaye Kırıldökme Belen

İstanbul /2019

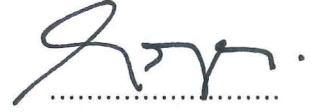
Aida HASANOVIÇ tarafından hazırlanan AVRUPA'DA 20. YY. BAŞLANGICINDAN GÜNÜMÜZE KADAR TASARLANMIŞ VE TEKSTİL VE MODA TASARIMI ALANINDA KULLANILMIŞ GEOMETRİK DESENLERİN ARAŞTIRILMASI adlı bu çalışma aşağıda adları yazılı jüri üyelerince Oybirliğiyle / ~~Oyçokluğuyla~~ Yüksek Lisans Tezi olarak Kabul Edilmiştir.

Kabul (Sınav) Tarihi : 07/10/2019

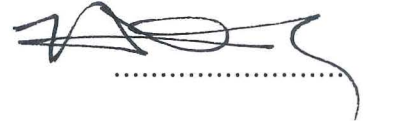
(Jüri Üyesinin Ünvanı , Adı , Soyadı ve Kurumu) :

İmzası :

Jüri Üyesi : Prof. Gaye KIRILDÖKME BELEN (Danışman)

Jüri Üyesi : Prof. Zeki ALPAN (Doğuş Üni.)

Jüri Üyesi : Doç. Nesrin TÜRKMEN

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	3
ÖZET	4
ABSTRACT	6
RESİMLER LİSTESİ	7
1. GİRİŞ	11
2. AVRUPA'DA 20. YY.BAŞLANGICINDAN GÜNÜMÜZE KADAR TEKSTİL VE MODA TASARIMI ALANINDA KULLANILMIŞ GEOMETRİK DESENLER	15
1900-1910 Yılları Arası Tasarlanmış Geometrik Desenler.....	15
1910-1920 Yılları Arası Tasarlanmış Geometrik Desenler.....	20
1920-1930 Yılları Arası Tasarlanmış Geometrik Desenler.....	23
1940-1950 Yılları Arası Tasarlanmış Geometrik Desenler.....	26
1950-1960 Yılları Arası Tasarlanmış Geometrik Desenler.....	27
1960-1970 Yılları Arası Tasarlanmış Geometrik Desenler.....	27
1970-1980 Yılları Arası Tasarlanmış Geometrik Desenler.....	30
1980-1990 Yılları Arası Tasarlanmış Geometrik Desenler.....	33
1990-2000 Yılları Arası Tasarlanmış Geometrik Desenler.....	34
2000-2010 Yılları Arası Tasarlanmış Geometrik Desenler.....	35
2010-2020 Yılları Arası Tasarlanmış Geometrik Desenler.....	36
3. SONUÇ	37
4. KAYNAKLAR	52
5. ÖZGEÇMİŞ	53

ÖNSÖZ

Eser metin çalışmasının amacı, 20. yüzyıl başlangıcından günümüze kadar tasarlanmış ve moda ve tekstil alanında kullanılmış geometrik desenlerin araştırılarak bir uygulama örneğinin hayata geçirilmesidir. Farklı dönemlerde tasarlanmış desenlerin kompozisyon özellikleri tespit edilerek ve bu desenlerden yola çıkılarak bir baskı desen koleksiyonu hazırlanmıştır. Bu bağlamda,desenler, Avrupa'da ortaya çıkan çeşitli sanat akımları ve sosyal olaylara ilişkilendirilmiş ve etkin yorumlar ortaya konmaya çalışılmıştır.

Eser metni çalışması süresince beni yönlendiren, bilgi ve yardımlarını esirgemeyen danışman hocam **Prof. Gaye Kırıldökme Belen**'e içten teşekkürlerimi sunarım.

İstanbul, 2019

Aida HASANOVIC

ÖZET

Türk Dil Kurumu Büyük Türkçe sözlüğü'ne göre desen,"Tahta, çini, kumaş, kâğıt vb.yüzeylerin üzerine yapılan çizim"dir. Desen sanatçıların imzaları gibi, sanatın ifadesinin bir dilidir. Geometrik formlar çoğunlukla sanatta karşımıza dekorasyonda bir desen olarak farklı zamanlarda ve farklı kültürlerde çıkar.

Bu çalışmada, 20. Yüzyılın tekstil baskı tasarımına aktarılan sanatçı tasarımları, etkileşimleri çerçevesinde incelenmiştir. Hem sanatçıların hem de dönemin özelliklerini yansıtan tasarımların seçiminde tekstil baskı tasarımına yön vermeleri belirleyici olmuştur. Çalışmada moda ve tekstil tasarımcılarının eserlerine ve geometrik motiflerin varlığı ile analizine genel olarak yer verilmiştir.

Geometrik desenlerde geometrik birim biçimler (motifler), uyumlu bir kompozisyon elde etmek için, moda ve tekstil alanında kullanılmıştır ve kullanılmaya da devam etmektedir. Geometrinin kullanımı, tasarımında kesin oranların elde edilmesi için kaçınılmaz iken, tekstil tasarımında da dekoratif rol oynamaktadır.

Geometrik motifler, bazı sembolik anlamları taşımakta, dünyanın her yerinde, tüm kültürlerde bulunmaktadır. Sanat, Mimari, Tasarımdaki çeşitli kültürlerdeki farklı yorumları ile geometrik biçimler göre değişiklik gösterdiğinden, yaşam biçimi değişiminin sonucu olarak, yeni tasarımlar ortaya çıkmıştır. Açık-koyu, büyük küçük, boş ve dolu, uyumu ya da kontrastlıkları, kullanılarak kompozisyonlar oluşturulur.

Moda tasarımında ve tekstil tasarımında bir ilham kaynağı olarak, geometrik motifler ve desenler üzerine yapılan bu araştırmada, geometrinin bizi çevrelediği ve gündelik hayatımızın tüm yönlerinde gözlenebildiği sonucuna varılmıştır. Modada, tekstilin geometrik tasarımlarının sürekliliğini görebiliriz. Geometrik desenler, dengeyi sağlayan basit kombine edilmiştir. Neşeli renklere sahip modeller ve son derece harmonik koleksiyon, modadan hiçbir zaman çıkmayan geometrik detayları açığa çıkarmaktadır.

Geometrik motifler, tarih öncesi çağlardan beri, dekoratif amaçla kullanılmıştır. Geometrik formla çeşitli şekillerde bir araya getirilerek birbirinden farklı birçok kompozisyonlar oluşturabilmektedir. Desenli kumaşlar, tarihsel süreç içinde eşsiz bir konuma yükselerek kumaşların en önemli bölümünü oluşturmuştur. Dünyanın her yerinde ve tüm kültürlerde geometrik motifler, desenler, formlar ortaya çıkmakta, sadece görünüşleri ve renkleri stile göre değişmektedir.

Çalışmada geometrik desen örnekleri, 1900'lü yıllardan başlayarak en az on yıllık dönemler halinde, aralarındaki benzerlikler, farklılıklar, renk ve kompozisyon özellikleri, giysideki görünüşleri, tarihsel süreç içerisinde toplumsal, sanatsal ve ekolojik gelişmelerden nasıl etkilendikleri,görsellerle karşılaştırılıp giriş kısmında incelenmiştir.

ANAHTAR KELİMELER: Tekstil ve Moda Tasarımı, Desen, Geometrik motifler, Moda, Baskı, Dijital , Sanat, Tasarım.

ABSTRACT

According to the Turkish Dictionary of the Turkish Language Association, the pattern is (drawing on surfaces such as wood, tile, fabric, paper, etc). Pattern is the signatures of artists, it is a language of expression of art.

Geometric forms often appear in art as a pattern in decoration at different times and in different cultures. In this study, the artist designs which were transferred to the textile printing design of the 20th century were examined within the framework of their interactions. The choice of designs reflecting the characteristics of both the artists and the period has been influential in the direction of the textile printing design. In this study, an overview of fashion and textile designers' works and analysis of geometric motifs is presented.

In geometric patterns, geometric unit shapes (motifs) have been used in fashion and textiles to achieve a harmonious composition and are still being used. While the use of geometry is inevitable for achieving precise proportions in design, it also plays a decorative role in textile design.

Geometric motifs have some symbolic meanings and are found in all cultures all over the world. New designs emerged as a result of the change of lifestyle, as different interpretations in various cultures in Art, Architecture and Design according to geometric forms. Compositions are created, using the Light - dark, large, small, empty and full, harmony or contrast.

As a source of inspiration in fashion design and textile design, in this study on geometric motifs and patterns, it is concluded that geometry surrounds us and can be observed in all aspects of our daily lives. In fashion, we can see the continuity of the geometric designs of textiles. Geometric patterns are combined in a simple way to ensure balance. Models with cheerful colors and a highly harmonic collection reveal geometric details that never leave fashion.

Geometric motifs have been used for decorative purposes since prehistoric times. It can be combined with the geometric form in various ways to form many different compositions. Patterned fabrics rose to a unique position in the historical process and formed the most important part of the fabrics. Geometric motifs, patterns and forms emerge all over the world and in all cultures, only their appearance and color change according to style.

In this study, geometric pattern samples are examined in the introduction part by comparing the visuals and the similarities, differences, color and composition features, their appearance in clothes, how they are affected by social, artistic and technological developments in the historical process starting from the 1900s.

KEYWORDS: Textile and Fashion, Design, Pattern, Geometric motifs, Fashion Printing, Digital, Art, Design

RESİMLER LİSTESİ

	Sayfa No.
Resim 1.1. William Morris,Duvar Kağıdı Tasarımı.....	11
Resim 1.2. William Morris,Duvar Kağıdı Tasarımı.....	11
Resim 1.3. William Morris,Duvar Kağıdı Tasarımı.....	11
Resim 1.4. William Morris,Duvar KağıdıTasarımı.....	12
Resim 1.5. Henry van de Velde - mavi - Tarihsel duvar kağıtları.....	12
Resim 1.6. Henry van de Velde. Halı tasarım,1901.....	12
Resim 1.7. Baskılı pamuklu dokuma kumaş Henry van de Velde tarafından tasarlanan, 1902, Almanya.....	12
Resim 1.8. Henry van de Velde, Krefelder Textil Industrie, 1899-1909.....	12
Resim 1.9. Henry van de Velde, Döşemelik kumaş.....	12
Resim 1.10. Henry van de Velde. Döşemelik kumaş.....	13
Resim 1.11. Rene Beauclair'nin Tarihsel duvar kağıtları.....	14
Resim 1.12. Rene Beauclair'nin Tarihsel duvar kağıtları.....	14
Resim 1.13. Rene Beauclair'nin Tarihsel duvar kağıtları.....	14
Resim 1.14. Rene Beauclair'nin Tarihsel duvar kağıtları.....	14
Resim 1.15. Rene Beauclair'nin Tarihsel duvar kağıtları.....	14
Resim 1.16. Rene Beauclair'nin Tarihsel duvar kağıtları.....	14
Resim 1.17. Rene Beauclair'nin Tarihsel duvar kağıtları.....	14
Resim 1.18. Rene Beauclair'nin Tarihsel duvar kağıtları.....	14
Resim 2.1. Joseph Hoffmann Textile Fabric Design.....	16

Resim 2.2. “Lampen”, Josef Hofmann,Wiener Werkstatte.Döşemelik kumaş, 1906.....	16
Resim 2.3. Josef Hoffmann Musterentwurf.....	16
Resim 2.4. Josef Hoffmann döşemelik kumaş.....	16
Resim 2.5. Sofia Rug or Wall Hanging by Josef Hoffmann.....	17
Resim 2.6. Josef Hoffmann,fabric design Rectangles,1909 Wiener Werkstatte,NeueGalerie,NY.....	17
Resim 2.7. Textile, "Notschrei", 1904. Josef Hoffman.....	17
Resim 2.8. Joseph Hoffmann Tekstil Kumaş Tasarımı	17
Resim 2.9. Koloman Moser, duvar kağıdı tasarımı.....	18
Resim 2.10. Koloman Moser,Arachne,döşemelik tasarımı.....	18
Resim 2.11. Koloman Moser, Kumaş deseni.....	18
Resim 2.12. Koloman Moser, tekstil tasarımı.....	18
Resim 2.13. Koloman Moser, tekstil tasarımı Lindenblüten.....	19
Resim 2.14. Koloman Moser, Backhausen.....	19
Resim 2.15. Koloman Moser Wandecor December.....	19
Resim 2.16. Koloman Moser tekstil tasarımı Lindenblüten.....	19
Resim 2.17. Textile design by Raoul Dufy.....	20
Resim 2.18. Tennis, Raoul Dufy.....	21
Resim 2.19. Fry,Roger.Margery,1913 basılan keten.....	21
Resim 2.20. Fry,Roger.Amenophis,1913	21
Resim 2.21. Gunta Stölzl tarafından tasarlanmış jakarlı duvar kumaşı.....	22
Resim 2.22. Anni Albers tarafından tasarlanmış jakarlı duvar kumaşı.....	22

Resim 2.23. Gunta Stölzl tasarımı perde parçası.....	22
Resim 2.24. Gunta Stölzl tasarımı yastık kılıfı.....	22
Resim 2.25. Gunta Stölzl,Bauhaus,1922/23.....	22
Resim 2.26. Anni Albers Yama İşi,Dokuma,Blok Baskılar.....	22
Resim 2.27. Otti Berger Bauhaus kumaş.....	23
Resim 2.28. GuntaStölzl, “Kırmızı-Yeşil.....	23
Resim 2.29. GuntaStölzl, oluklu goblen.....	23
Resim 2.30. Piet Mondrian <i>Kırmızı Sarı ve Mavili Kompozisyon</i> ,1921.	24
Resim 2.31. Replication of Sonia Delaunay’s Boutique Simultané.....	24
Resim 2.32. Sonia Delaunay, Gloria Swanson için yapılan mont, 1923-24.	24
Resim 2.33. Sonia Delaunay, tasarlanan mayo.1929.....	25
Resim2.34. Sonia Delaunay, Bathing suit.....	25
Resim 2.35. Sonia Delaunay,Şapkalar.1924-28.de la Mode de la Ville de Paris...25	25
Resim 2.36. Schiaparelli Patchwork akşam Ceket.....	26
Resim 2.37. MAN RAY (1890-1976) Le beau temps 1970s.....	26
Resim 2.38. Yves Saint Laurent 1960'lı yıllarda koleksiyonun.....	28
Resim 2.39. “Movement in Squares - Karelerdeki Hareket”	28
Resim 2.40. Betsey Johnson,geometrik desenler.....	29
Resim 2.41. İlk Wrap dress – Furstenberg (1973).	30
Resim 2.42. Diana von Furstenberg,koleksiyonu	31
Resim 2.43. Yamamoto,Kawakubo ve Miyake tasarımı.....	32
Resim 2.44. Prada'nın tasarladığı ceket.....	34
Resim 2.45. Eley ve Kishimoto'nun tasarımı.....	35

Resim 2.46. Eley ve Kishimoto'nun tasarımı.....	35
Resim 2.47. Watanabe'nin moda koleksiyonu.....	36
Resim 2.48. Watanabe'nin moda koleksiyonu.....	36
Resim 2.49. Basso & Brooke koleksiyonu	37
Resim 2.50. Basso & Brooke koleksiyonu	37

1. GİRİŞ

Geometrik motifler, tarih boyunca resim,seramik,heykel,mimari,geleneksel sanatlar ve tekstil gibi pek çok alanda kullanılmıştır.

Bu çalışmada ele alınan 20.Yüzyılda tekstil baskı tasarımı alanındaki sanatçıların yaratıcılıklarını kullanarak bıraktıkları izler,günümüz tasarımcılarına yön vermektedir.

Modern tekstilin ortaya çıkmasının endüstriyel devrimin gerçekleşmesi, pamuk işleme makinelerinin, dokuma tezgahlarının,baskı tekniklerinin ve teknolojik gelişimleriyle başladığı söylenebilir. İlk endüstriyel devrim (1760-1830) İngiltere’de18’inci yüzyılda başlamıştır. Endüstriyel hareket, Avrupa’da üretim ile alakalı yeni buluşların hayata geçmesiyle başlamıştır.Özellikle süreç, hızlı dokuma tezgahlarının tekstil endüstrisinde ortaya çıkışının ardından fabrikasyonun gelişmesiyle hız kazanmıştır.

İkinci endüstriyel devrim ise elektrik ve petrolün kullanılmasıyla başlamıştır. Bu dönem 1870’lerden 1914’e kadar sürmüştür. Elektrik motoru,telefon,telgraf gibi icatlar yapılmıştır.

Son olarak üçüncü Endüstriyel Devrim veya Dijital Devrim 1980’lerde gelişmeye başlamış ve günümüze kadar gelmiştir. Üçüncü sanayi devrimi döneminde de bilgisayar,elektronik ve bilgi teknolojileri sanayi gelişmiştir.

Tasarımın ve sanatın gelişiminde Arts and Crafts hareketi önemli bir rol oynamış ve gelişimine katkıda bulunmuştur. William Morris(1834-1896) tekstil tasarımına derin bir iz bırakan isimlerin başında gelmektedir. Arts and Crafts hareketinin etkileyici kurucusu olarak tasarımcı William Morris, dekoratif camları, kilimleri ve duvar dokumaları ile bilinmektedir. Çalıştığı tasarımlar sayesinde Morris, insanların tekstil tasarımına olan bakış açılarını değiştirdi. Özellikle materyallerin üzerine baskı yapılabilmesi tekstil tasarımında yaratıcılığa yeni bir kapı açmıştır.

Morris’in tekstil tasarımındaki çalışmaları estetik olarak ve sanatsal olarak tekstil gelişimine daha büyük bir katkı sağlayarak Bauhaus için de bir temel oluşturmuştur.

Resim 1. William Morris

Resim 2. William Morris

Resim 3. William Morris

Morris, örneklerde de görüleceği üzere, desenlerinde genelde büyük geometrik motifler kullanılmıştır.

Resim 4. William Morris, Duvar Kağıdı Tasarımı

Morris'in yarattığı desenlerdeki kompozisyonlarda çizgisel nitelik ince ve zarif; çizimler ve formlar ise dinamiktir. Denetimli çizgiler ile geometrik ayrıntılar tekstil tasarımına dekoratif bir ayrıcalık vermiştir. Morris, tasarımlarının çoğunu tekstil baskıcılığı ve duvar kağıtları için gerçekleştirmiştir.

Arts and Crafts hareketi İngilterede etki gösterirken ve gelişirken Paris Exposition Exhibition 1889 sergisi ile Art Nouveau adlı yeni bir akım da Fransa'da başlamıştır. Çağdaş stiller, geçmişteki ana akımların ortaya çıkardığı buluşların üzerine kurularak tasarlanmışlardır ve bunlardan biri de Art Nouveau hareketidir. Mimari, kumaş ve tekstil ürünlerinin tasarımında kullanılmasından ötürü başlı başına yeni bir stil olarak kabul edilen bu hareketin öncüsü Henry van de Velde'dir. Henry van de Velde, sanatçı ve endüstri arasındaki bağlantının üzerinde özellikle durmuştur ve tekstil ürünleri, jakarlı dokuma elbiseler, parçalı kumaşlar, halılar ve duvar kağıtları tasarlamıştır.

Resim 5.

Resim 6.

Resim 7.

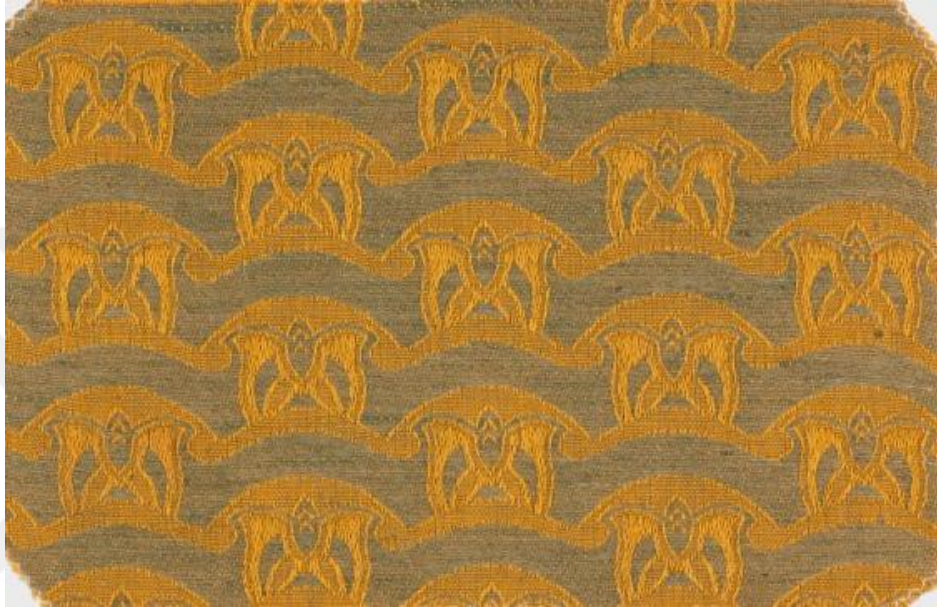
Resim 8.

Resim 9.

Resim5:Henry van de Velde - mavi - Tarihsel duvar kağıtları. **Resim6:**Henry van de Velde. Halı tasarım,1901.

Resim7:Baskılı pamuklu dokuma kumaş Henry van de Velde tarafından tasarlanan, 1902, Almanya.

Resim8:Henry van de Velde, KrefelderTextilIndustrie, 1899-1909. **Resim9:**Henry van de Velde, Döşemelik kumaş.

Resim 10. Henry van de Velde. Döşemlik kumaş.

Van de Velde'nin tasarladığı desenlerde, geometrik ve soyut modelleri görebiliriz. Motifler, daha geniş ve daha küçük dalgalı çizgilerle ayrışmakta ve ortaya ritmik bir kompozisyon çıkarmaktadır. Böylece ahenkli ve kendi içinde tutarlı bir bütün elde edilmektedir. Kompozisyonun bütünlüğü, bütün elementlerin birbirleriyle olan bağlantısı sayesinde ortaya çıkmaktadır. Denge, çizgilerin ritmik görünümü ile elde edilmektedir.

Art Nouveau Desenleri: Rene Beauclair

Resim 11.

Resim 12.

Resim 13.

Resim 14.

Resim 15.

Resim 16.

Resim 17.

Resim 18.

Rene Beauclair'nin eserlerinde bulunan soyut şekil ve ince, karmaşık çizgilerle oluşturduğu plastik dil, ritmik motifler yoluyla tekstil baskı tasarımlarına yansımıştır.

Geometrik desenler üzerinde birbirlerine dolanan, bir kompozisyon ahengi yaratan daha büyük ve daha küçük geometrik şekilleri görmekteyiz. Kıvrımlı çizgiler, desenler üzerinde ekseriyetle görünmekte ve kompozisyonun hareketliliğini sağlamaktadır. Görsel denge ve ahenk küçük ve büyük elementlerin birbirleri ile olan karşılıklı bağlantı halleri ile elde edilmektedir.

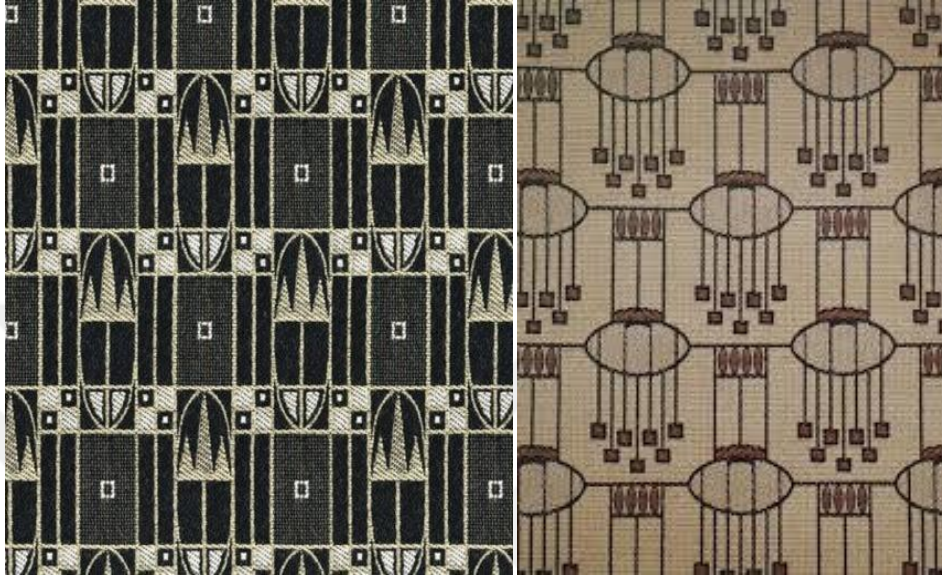
2. AVRUPA'DA 20. YY.BAŞLANGICINDAN GÜNÜMÜZE KADAR TEKSTİL VE MODA TASARIMI ALANINDA KULLANILMIŞ GEOMETRİK DESENLER

Dokuma,baskı ve giysi alanlarında kullanılan geometrik desenler, Avrupa'da moda kavramının ortaya çıkmasıyla, 20.yy.da geometrik desenlerin örnekleri,aralarındaki benzerlikler,farklılıklar,renk,kompozisyon,özellikleri ve giyside kullanımları bakımından on yıllık dönemler halinde incelenmiştir.19. yüzyılın sonları ile 20. Yüzyılın başlarında hızlanan teknolojik gelişmeler, sanatta geometrik motiflerin gelişmesine sebep olmuştur. Bu durumun özellikle Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra ortaya çıktığını söyleyebiliriz.

1900-1910Yılları Arası Tasarlanmış Geometrik Desenler

20'inci yüzyılın başlarında, tekstildeki değişim ve yenilikler Josef Hofmann ve Koloman Moser tarafından yapılmıştır. 1903'te Viyana'da da Weinner Werstatta adlı bir sanat stüdyosu kurmuşlardır. Bu hareketin kurulmasındaki amaç Avusturya'da, modernizmin temellerini sanatçılar ve zanaatçilerle iş birliği yaparak atmaktır.Bu harekette geometrik biçimler tekstil desenlerinin yaratılması sürecinde ana motifler olarak kullanılmışlardır.

Josef Hofmann

Resim 2.1 Joseph Hoffmann, Textile Fabric Design

Resim 2.2 "Lampen", Josef Hofmann, Wiener Werkstatte. döşemelik kumaş, 1906.

Resim 2.3 Josef Hoffmann, Musterentwurf.

Resim 2.4 Josef Hoffmann.

Hoffman'ın geometrik stili tümüyle soyut bir üslubun ortaya konulmasıdır. Hoffman tasarımlarında, zihinde üçüncü bir boyut ve perspektif algısı yaratan düz çizgiler kullanmıştır. Desenler simetrik ve dikdörtgen şekillerden meydana gelmekteydi ve elde edilen bu kompozisyon tıpkı bir mozaik gibi gözükmekteydi.

Motifler, daha küçük simetrik formlar ve keskin çizgilerle birbirine bağlanmış tutarlı geometrik formlardır ve kompozisyon içinde bir ahenk ve denge hali meydana getirmektedir.

Resim 2.5 Sofia Rug or Wall Hanging by Josef Hoffmann.

Resim 2.6 Josef Hoffmann, fabric design Rectangles, 1909 Wiener Werkstatte, Neue Galerie, NY.

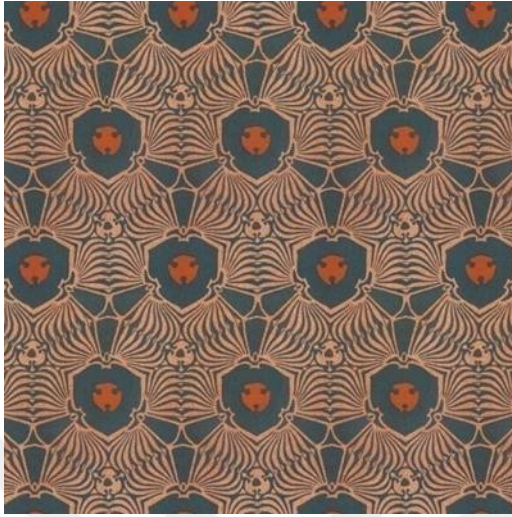
Resim 2.7 Textile, "Notschrei", 1904. Josef Hoffmann.

Resim 2.8 Joseph Hoffmann Tekstil Kumaş Tasarımı

Wiener Werkstatte'nin tekstil baskı geometrik desenlerindeki ve duvar kağıtlarındaki kompozisyonun renkli ve yoğun etkisi dikkat çekicidir. Bu çalışmalar, simetrik bir düzene ve köşeli, doğrusal çizgilere sahiptir.

Koloman Moser

Resim 2.9 Koloman Moser, duvar kağıdı tasarımı lilitografi.deseni, 1900.

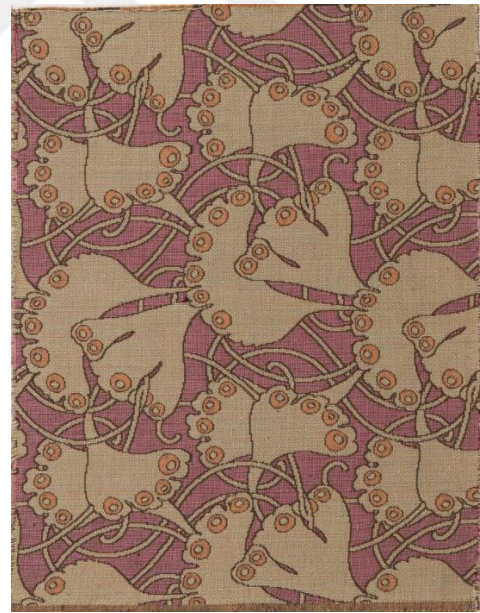

Resim 2.10 Koloman Moser, Arachne, döşemelik Butterflies, 1901.

Resim 2.11 Blumenerwachen, Koloman Moser;

Döşemelik kumaş, 1899.

Resim 2.12 Koloman Moser, Kumaş Deseni

Palmiye Yaprığı, 1898.

Koloman Moser'in çalışmaları sahip olduğu dinamik stilini, dalgalı çizgilerine ve dekoratif etkisine borçludur. Şekiller sanki canlanacak ve bitkiler gibi büyüyerek yeni bir form alacak gibi durmaktadır.

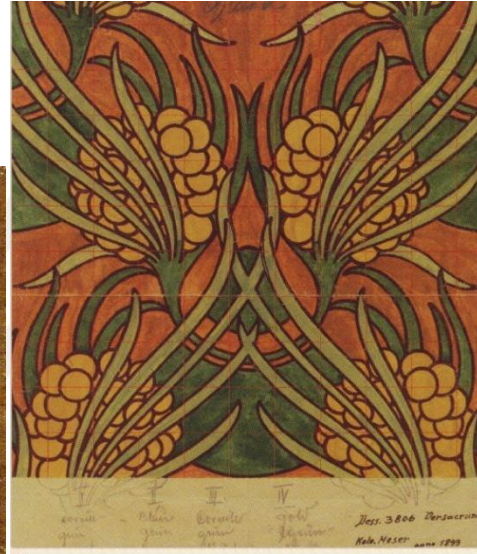
Wiener Werkstatte sanatçıları soyutlamanın heyecan verici yeni formlarını geliştirerek 1910'lar ve 1920'ler boyunca desen tasarımının değişiminde önemli bir rol oynamışlardır.

Moser'in Wiener Werkstatte'i kurmadan önce yaptığı "Blumenerwachen"adlı tasarımda (Resim 2.11), soyutlama arayışlarının ilk referansları görülebilmektedir.

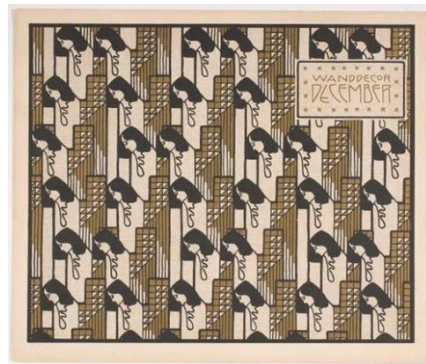
Wiener Werkstatte'te akışkan formlara ek olarak geometrik biçimler yüzey tasarımlarının kilit elemanları olarak karşımıza çıkmaktadır.

Resim 2.13 Koloman Moser, tekstil tasarımı Lindenblüten, 1898, Viyana.

Resim 2.14 Koloman Moser, Backhausen, 1899, Viyana.

Resim 2.15 Koloman Moser *Wandecor December*, Die Quelle 26x30cm Munich, 1901

Resim 2.16 Koloman Moser tekstil tasarımı Lindenblüten, 1898.

Samuel Simon, 1907'de serigrafi işleminin ilk patentini almıştır. Bu nispeten ucuz ve az zahmetli kumaş baskı yöntemi, değişen moda trendlerinin hızına ayak uydurmayı mümkün kılmış ve tasarımcıları pahalı blok baskı yöntemlerinin ya da rulo baskı makinelerinin kısıtlayıcılığından kurtarmıştır.

Yeni keşifler ve patentler ortaya çıktıkça tüm Avrupa ve Amerika 'da kumaş baskıcılığı yaygınlaşmıştır. Bu yenilikler tekstil baskı endustrisinde, özellikle de moda kumaşlarında devrime yol açmıştır.

1910-1920 Yılları Arası Tasarlanmış Geometrik Desenler

Weiner Werkstattein okulunun tasarımından etkilenen ve ilham alan moda tasarımcısı Paul Poiret (1879-1944) kendi sanat stüdyosunu 1911'de Atelier/Maison Martine adıyla Paris'te kurmuş ve ressam Raoul Dufy(1877-1953) ile birlikte soyut geometrik tasarımlar yapmıştır.

Avusturya'da Weinner Werkstattein ve Paris'te Atelier/Maison Martine'nin yarattığı soyut stilin gelişiminden etkilenerek, araştırarak, analiz ederek ve ilham alarak ressam Roger Fry, İngiltere'de Omega Workshop adlı yenibir sanat stüdyosu açmıştır.

Resim 2.17 La Perse". Coat, 1911. Paul Poiret (French, 1879–1944) Textile design by Raoul Dufy(French, 1877–1953). Ivory and navy block printed velvet with brown fur trim and gold metallic mesh-covered silk closures.

Resim2.18 *Tennis*, Raoul Dufy, 1919-1920.

Resim2.19 Fry, Roger. *Margery*, 1913 basılan keten 79x79cm. Victoria and Albert Museum. **Resim2.20** Fry, Roger. *Amenophis*, 1913 basılan keten 71x79.5cm. Victoria and Albert Museum

Geometrik desen tasarımında çağdaş yaklaşımın gelişimi modernizm'in gelişmesi için de bir temel oluşturmuştur. Tekstil ve dekoratif sanatlarda geometrik motifler, Bauhaus Okulu'nun çalışmalarında özellikle belirgindir.

Resim 2.21 Gunta Stölzl tarafından tasarlanmış jakarlı dokuma (1926,203 x119cm).

Resim 2.22 Anni Albers tarafından tasarlanmış dokuma (1927,23 x 16cm).

Birinci Dünya Savaşından sonra bu dönemde, Bauhaus Sanat Hareketi 1919 tarihinde kuruldu. Walter Gropius'un kurucusu olduğu bu hareket sanatla zanaati ve teknolojiyi aynı çatı altında buluşturdu. Böylece ilk defa tekstil tasarımı ve dekoratif ürünler insanların gündelik yaşamında yer almaya başladı. Anni Albers, Otto Berger, Gunta Stölzl Bauhaus'taki önemli tekstil tasarımcıları arasındadır ve basit geometrik formları belirgin renklerle birleştirerek bir bütün oluşturan yeni bir stil ortaya çıkarmışlardır.

Resim 2.23

Resim 2.24

Resim 2.25

Resim 2.26

Resim 2.23 Gunta Stölzl tasarımı perde parçası,1926. **Resim 2.24** Gunta Stölzl tasarımı yastık kılıfı, 1920/21.

Resim 2.25 Gunta Stölzl,Bauhaus,1922/23, Blok Baskılar,Örgü İşleri. **Resim 2.26** Anni Albers,Dokuma,Blok Baskılar.

Resim 2.27 Otti Bergerer bauhaus kumaş. **Resim 2.28** Gunta Stölzl, "Kırmızı-Yeşil" goblen.

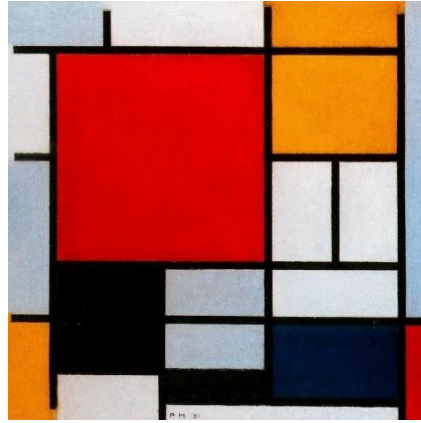
Resim 2.29 Gunta Stölzl, Oluklu goblen, 1927/28. Bauhaus.

1920-1930 Yılları Arası Tasarlanmış Geometrik Desenler

Bütün bu Endüstriyel Devrim bizi 19'uncu yüzyılın ikinci yarısı ve 20'inci yüzyılın başlarında yaşadığımız zorluklarla karşı karşıya getirdi ve insan medeniyetini kökten değiştirdi. Bu değişim sanatın ve tasarımın bütün katmanlarından süzülerek saflaştırıldı. Sanatsal ifadenin geometrik saflığı ve minimalist yaklaşımı, De Stijl, Bauhaus ve erken modernist akımlar doğrultusunda yeniden organize edilebilir.

"Neo Plastisizm, plastik sanatlarda dikey ve yatay çizgilerinden arayan ve ana renkler olan sarı, kırmızı ve mavinin kullanıldığı bir sanat akımıdır. Genel olarak bakıldığında Neo Plastisizm, renkler ve basit geometrik biçimler arasındaki ilişkileri araştıran, geometrik formlar ve çizgiler üzerinde duran ve figurative çağrışımı andırabilecek her türlü görünümün terkedildiği bir anlayıştır. Neo-Plastisizm göre, sanat yapıtı, doğaya karşı geometrik bir düzeni ifade eder. Bu geometrik düzen temelde bir mimarı yapıdır. Çünkü her resim, dikey çizgilerin, temel renklerin ve onların karşıtları olan yatay çizgilerin, nötr renklerin biçim kazanmış hali ve bu anlamda da kompozisyonda kullanılan elemanların harmonisidir."¹

¹ Pelin AVŞAR KARABAŞ, **Neo Plastisizm Akımı Kapsamında De Stijl Hareketi ve Piet Mondrian**,332.

Resim 2.30 Piet Mondrian *Kırmızı Sarı ve Mavili Kompozisyon*,1921.

Ressam Piet Mondrian, siyah kalın çizgilerle çerçevesiyle, güçlü renklere boyanmış dikdörtgenler kullanarak basit bir soyut kompozisyon oluşturmuştur. Moda tasarımında, bu kompozisyon tasarımcı Yves Saint Laurent'nin kumaş üzerine yaptığı baskılara ilham kaynağı oluşturarak bir koleksiyon hazırlamasına neden olmuştur.

Sonia Delaunay, renge ve renk uyumuna önem veren Orfizim Sanat Akımının temsilcisi bir ressamdır. Delaunay'ın tasarımlarında, soyut geometrik birimlerin oluşturduğu bir kombinasyon görürüz, basit birimleri ana motif olarak kullanılmaktadır.

Resim 2.31 Replication of Sonia Delaunay's *Boutique Simultané* (Exposition des Arts Décoratifs et Industriels Modernes, 1925).

Resim 2.32 Sonia Delaunay, Gloria Swanson için yapılan mont, (1923-24).

Resim 2.33 Sonia Delaunay, mayo.1929.

Resim 2.34 Sonia Delaunay, Bathing suit, 1928, Musée.de la Mode de la Ville de Paris.

Resim 2.35 Sonia Delaunay,Şapkalar.1924-28.

1930-1940 Yılları Arası Tasarlanmış Geometrik Desenler

İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra (1939-1945),tasarımcılar pamuklu, suni ipek ve naylon kumaşlarla koleksiyonlar yaptılar. Bu dönemdeki en ünlü tasarımcı Elsa Schiaparelli'dir.

Resim 2.36 Schiaparelli Patchwork akşam Ceket **Resim 2.37** MAN RAY (1890-1976) | Le beau temps | 1970s

Schiaparelli'nin farklı renklerdeki geometrik şekillerin birleştirmesi ile oluşturulmuş geometrik tekstil tasarımları mevcuttur. Tekstil baskıda geometrik şekillerin kombinasyonunu kullandığı eşsiz ceket tasarımı, Man Ray'in sanat çalışmalarından ilham almıştır.

1940-1950 Yılları Arası Tasarlanmış Geometrik Desenler

İkinci Dünya Savaşı ile gerçekleşen endüstrinin çöküşü, politik yıkım rejimini etkilemiştir. Bu sebeple basit formlar ve tek biçimlilik ortaya çıkmıştır.

” Bu yılların ünlü modacılarından Molyneux, Schiaparelli, Lee Miller ve Dior'dur. İngiltere'de 1940 yılında kurulan “Cotton Board's Centre for Colour, Design and Style” tasarım merkezi, 1941'de “Design for Textiles by Fine Artists” sergisini “Palette and Loom” adıyla açmıştır. Bu sergide heykeltıraş Frank Dobson (1886-1963) ile ressamlar Duncan Grant (1885-1978), Paul Nash (1889- 1946), Graham Sutherland (1903-80) ve John Piper

(1903-92) yer almıştır. 1939' dan 1945'e kadar süren II. Dünya Savaşı'nın etkileri tekstil baskı tasarımında da görülmüştür.”²

” Savaş sonrası döneme gelindiğinde; Amerika'nın varlığı Avrupa'nın her yerinde kendini hissettirmekteydi. Paris ve Milano haute-coutre dünyasında başı çektiklerini yeniden ispat ediyorlardı ama ellili yıllarla birlikte gençler arasında Amerikan giyim tarzı benimsenmeye başlanmıştı. ”³

1950-1960 Yılları Arası Tasarlanmış Geometrik Desenler

II. Dünya Savaşı sırasında butiğini kapatan 1950'lerin en önemli modacısı Coco Chanel 1954'te butiğini tekrar açarak her zaman için geçerli, zarif, kadınsı, rahat, her keseye uygun kıyafetler tasarlar. 20. Yüzyılın ortalarında yaygın bir şekilde uygulanan film baskıda tasarımcıların deneyselliklerini arttırarak yeni form arayışlarını desteklemiştir. Film baskı tekniğinde kullanılan şablonun daha ucuz olması, fazla renk kullanılabilmesi ve film baskıda büyük ölçekli tasarımların basılabilmesi tasarımcıya özgürlük sağlamıştır.

Film baskıdaki gelişmeler 20'inci yüzyılın ortalarında yaygın olarak kullanılmasına ve modanın değişimine büyük katkıları olmuştur.

1960-1970 Yılları Arası Tasarlanmış Geometrik Desenler

Son yüzyılın altmışlı yılları kültürel, politik, ekonomik ve teknolojik alanlarda değişimler getirmişti.

Bu moda tasarımı için çok büyük bir önem arz etmekteydi. Bu on yılda da geometrik çizgi karşımıza çıkmaktadır. Mondrian'ın sanatı bu dönemde, bir çok tasarımcının ilham kaynağı olmuştur.

² <https://circlelove.co/moda-modanın-tarihcesi-ve-gecmisten-gunumuze-unlu-modacılar/>

³ <https://circlelove.co/moda-modanın-tarihcesi-ve-gecmisten-gunumuze-unlu-modacılar/>

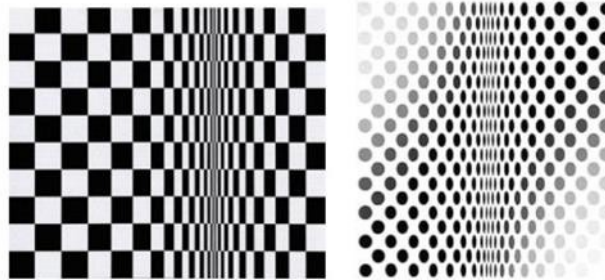
Resim2.38 Yves Saint Laurent 1960'lı yıllarda koleksiyonunda Piet Mondrian'ın soyut çalışmalarından ilham almış.

Altmışlı yılların sonlarına doğru figüratif ve soyut sanatta belirgin bir değişim yaşanmıştır. 1960'lı yıllarda etkili olan sanat akımlarından bazıları, Pop Art, Geç Resimsel Soyutlama(1964), Op Art (1964), Minimalizm(1960), Kavramsal Sanat (1960), Performans Sanatı(1960),Foto Gerçekçilik (1960),Süreç Sanatı (1960-1970),Arazi Sanatı (1960-1970) ve Post Minimalizm(1960-1970) dir.

Optik sanat veya op art 1960'larda optik illüzyonlar ya da üçüncü bir boyut hissi oluşturan bir ifade formu olarak ortaya çıkmıştır.

Geometrik şekiller, ritmik bir formda düzenlenmiş ve optik bir izlenim vermekteydi. Op art, kumaşların ve giysilerin tasarımlarını da etkilemiştir. İngiliz sanatçı Bridget Riley'in optik çalışmaları, dönemin bir çok tasarımcısına ilham kaynağı olmuştur.

Op Art, resimde üçüncü boyut etkisini verme eğiliminin soyut sanatta ki şeklidir. Josef Albers ile Vasarely'nin temsil ettiği Op Art, optik aldatmalara, resim sanatına, aldatıcı bilimsel perspektif resmine itibar etmeyen yeni bir konstrüktivizm ve doğal olmayan yeni bir optik görüntü getirmiştir.

Resim 2.39: "Movement in Squares - Karelerdeki Hareket", Bridget Riley'in iki farklı çalışması,1961.

19'uncu ve 20'inci yüz yılda birbirinden esinlenmiş sayısız hareket ortaya çıkmıştır ve bunların çağdaş tasarımlara olan doğrudan etkileri açık bir şekilde görülmektedir.

Minimal sanat da moda tasarımını etkilemiştir. Çizgiler ve basit geometrik desenler optik illüzyonlar yaratmışlardır. Üç boyutlu etkiler dinamik renk geçişlerinde ve küçük şekillerden büyük geometrik detayların ortaya çıkarılmasında etkin bir şekilde kullanılmıştır.

”1960'ların ilk yıllarının kısa, kullanışlı ve modern mini elbiseleri, Op Art ve Pop Art etkili kumaş tasarımları için mükemmel bir tual görevi görmüştür. *Betsey Johnson* bu iki akımdan esinlenmişse de, 1966'da tasarladığı üç elbisenin geometrik desenleri, bir terim olarak ilk kez 1964'te *Time* dergisinde, resimdeki göz yanıltıcı optik illüzyonları tanımlamak için kullanılan Op Art'a gönderme yapmıştır.

Üç boyutlu etkinin, tasarımdaki renk geçişleri ile dinamik bir etki yakaladığı görülmektedir.

Resim 2.40 Betsey Johnson, geometrik desenler

*Geometrik desenler ile op ve pop art akımlarının canlı grafiklerini temel alan Johnson, modernitenin ticari birer ifadesi olan orta ölçekli, tek katlı basit düzenleri; halkaları, zikzakları ve baklava biçimlerini benimsemiştir.*⁴

Emilio Pucci 20'inci yüz yılın en önemli baskı tasarımcılarından biridir. Pucci'nin soyut tasarımları, desenler, basit şekiller ve zikzak çizgiler üzerinde vurucu geometrik motifler yaratıyordu. 1960'larda bir statü sembolü olarak görülüyordu. Soyut baskıları ve rengarenk kombinasyonları ona baskıların prensi unvanını kazandırmıştır.

⁴ Marnie FOGG, *Modanın Tüm Öyküsü*, 363.

1970-1980 Yılları Arası Tasarlanmış Geometrik Desenler

Bu yıllarda Fransa'da Pierre Balmain, Ungaro, Kenzo, Lagerfeld, Daniel Hechter gibi bir çok yeni modacı doğmuş, bu dönemde İtalya devreye girmiş ve Versace, Armani, Valentino, Gucci dönemleri başlamıştır.

Diane von Furstenberg Studio 1970 ve 1977 yılları arasında, tasarımcının imzası haline gelen ahşap görümlü ve küçük ölçekli geometrik desenlerin baskılarını taşıyan, giymesi kolay, pamuklu ve suni ipek karışımı mini triko elbiseleri üretmiştir.

Wrap dress (V yakalı belden kuşaklı, vücudu saran bir giysi modeli), ilk olarak tasarımcı Diane Von Furstenberg tarafından 1973 yılında üretilerek devamında cesur baskı tasarımları ile hakimiyetini sürdürdü.

Resim 2.41 İlk Wrap dress – Furstenberg (1973).

Resim 2.42 Diana von Furstenberg,koleksiyonu

Furstenberg yetmişlerin başlarından beri modanın kültürel tarihinin bir parçası olmuştur ve New York sosyetesinde beraber boy gösterdiği ilk kocası, Egon von Furstenberg ile "Örnek Çift" tarzıyla bir patlama yapmıştır. 1974'de piyasaya sürdüğü wrap dress, 1997'de yeni den piyasa sürülmüş, kuşaklar boyunca kadınlar tarafından sevilmiş, giyilmiş ve adeta onun imza tasarımı olmuştur ve bu sayede kadınlar kendini güvende hissederken aynı zamanda stil sahibi de olmuşlardır. Diane von Furstenberg kırk yıla damgasını vurmuş, elbisenin, feminen gücün ve stilin öncüsü olmuştur.

Diana von Furstenberg, Anthony Warhol Kurumu ile wrap dresses, T-Shirtleri ve aksesuarları original tasarımlarla birleştiren, "Pop Culture Wrap Dress" adlı sınırlı sayıda bir koleksiyonda da ortak çalışmıştır. Tasarımlarda geometrik şekiller, hayvan motifleri ve çiçek figürleri işlenmiştir.

1980-1990 Yılları Arası Tasarlanmış Geometrik Desenler

1980'li yılları anlatımın sadeliği ile ön plana çıkmış olmasıdır. 1980'lerin başında boyalı iplikler ve yeni canlı renklerdeki pamuk ve akrilik iplikler seçimin genişletmişti. Moda, sosyal politikalardan da etkilenmiştir.1980'li yıllardaki teknolojik gelişmelerin hız kazanması tekstilde kullanılan makinelerin gelişmesine katkı sağlamıştır.Minimalizm sanat akımının etkisi de moda yön veren etkenlerin arasındadır.

1980'lerde Yoshi Yamamoto,Japon tasarımcı Avrupada popüler oldu. Geometrik şekiller, kimono kolları, keskin renk kombinasyonlu giysiler sundu.Tasarladığı kıyafetlerde geometrik motiflerde futurizme olan ilgisini yansıtıyordu. Yaptığı çalışmalarla modanın kıyafetlerden daha fazlası olduğu fikrini veriyor ve amacın sadece stil değil, teknoloji, sanat ve bilim olduğunu savunuyordu.

Resim2.43 Yamamoto,Kawakubo ve Miyake tasarımı

Dönemde kullanılan eşkenar, dörtgen ve çizgili motifler,Koyu mavi, kırmızı, parlak sarı, kum, gri, beyaz, bej gibi renklerde görülmektedir. Kumaş cinsi olarak da bu dönemde tüvit, pamuk, yün, kaşmir, viskoz, tiftik kullanılmıştır.

20'inci yüzyılın sonunda moda, dijital teknoloji ve modern sanat arasındaki bağı temsil etmektedir. Teknoloji ve endüstriyelleşme arasındaki sembolik bağ,görsel elementlerin kombinasyonlarının moda dünyasında kullanılmasına olanak sağlamıştır. Aynı şekilde kumaş baskıcılığında da analog baskı tekniklerinin yanında dijital baskı teknikleri de kullanılmaya başlanmıştır.

Dijital baskı, her rengi kumaş yüzeyine basmak için ayrı bir düz ya da döner kalıbın kullanılmasını gerektiren serigrafinin zaman alıcı geleneksel yöntemlerinin aksine,dijital bir kameradan ya da bilgisayar ekranından doğrudan alınan bir görüntünün tek bir dijital akış içinde renk sınırlaması olmaksızın kumaşa aktarılmasına izin vermektedir. Serigrafide renklerin ayrılması, tam görüntünün elde edilmesi için her katmanın ve rengin kusursuz biçimde kaydedilmesini ve her rengin sırayla basılması, kurumasını gerektirmektedir.

Dijital baskı aynı zamanda en şeffaf ipeklerden ağır koton ve kadifelere kadar, şifon, jorjet, kanvas,saf yün, likra ve diğer esnek malzemeler gibi birbirinden farklı kumaş çeşitleri üzerinde uygulanabilir. Farklı kumaşlar en iyi sonucun alınabilmesi için farklı renklendiriciler ve farklı mürekkep uygulama yöntemleri gerktirir. Bu yöntemler arasında asit, tepkimeli,dispers süblimasyon ve pigment boyaları bulunmaktadır.

1990-2000 Yılları Arası Tasarlanmış Geometrik Desenler

1990'lar, moda endüstrisinin ekolojik materyallerin tekstil ve moda alanında kullanımı üzerine deneyler yapılmaya başlandığı yıllardır.

Organik pamuk, naylon kumaşlar koleksiyonlarda kullanıldı. Bu dönemdeki geometrik tasarımlar,soyut ve geometrik formların birleşimi şeklindedir.

Bu dönemde Prada'nın tasarladığı ceket, soyut çalışmanın amaçlandığı stillerin etkisinde kalmıştır. Tasarımın geometrisi ise kumaş ile kontrast bir ilişki içindedir. Materyallerin rengi, geometrik olarak soyut karelerle bir bütünlük oluşturmaktadır.

Resim2.44 Prada'nın tasarladığı ceket

Bu gelişmelerde, tekstil üretiminin dijital devrimin yarattığı yeni fırsatlarla bir araya gelmesinin büyük etkisi vardır.

2000-2010 Yılları Arası Tasarlanmış Geometrik Desenler

2000'li yılların başında teknolojik, ekonomik gelişmeler modayı derinden etkilemiştir. Bu dönemde bu teknolojik gelişmelerin ışığında geometrik desenlerin yeniden ortaya çıkmasına öncülük eden Mark Eley ve Wakako Kishimoto olmuştur.

Resim 2.45 Eley ve Kishimoto'nun tasarımı **Resim 2.46** Eley ve Kishimoto'nun tasarımı

Moda eğilimlerinde farklı yöntemlerle oluşturulmuş yeni kumaşlar ön plana çıkmıştır. Desenlerde Polyester ve diğer kumaşların kullanımı artmıştır. Modern ve basit çizgiler, fonksiyonel giysiler ön plandadır.

Eley ve Kishimoto'nun çalışmalarında, Paul Klee ve Kandinsky den ilham almışlardır. Geometrik formların kullanıldığı güçlü baskılar, desen, form ve renk olarak çarpıcı etkiler ortaya çıkarmıştır. Ölçek ve oranın geometrisinin, renklerin derinliği ile olan ilişkisi de bu çalışmalarda istenen etkiyi yaratmıştır.

2010-2020 Yılları Arası Tasarlanmış Geometrik Desenler

21.Y.y.da birçok tasarımcı, koleksiyonlarını yaratabilmek için dijital sistemlerden faydalanmıştır. Kumaş desenleme ve baskı teknolojilerindeki yenilikler, Avrupa dışı kültürlerde de kullanılmaktadır. Elektroniğin gelişimi moda üzerinde büyük bir etki oluşturmuştur.

Baskı tasarımlarından ilham alan tasarımcılar daha soyut tasarımlara dönüştürdükleri formları kontrastlar ve canlı kombinasyonlar kullanarak sunmuşlardır.

Watanabe, tasarımlarında doğal kumaşların yanı sıra, kullandığı sentetik materyaller ile tanınan bir Japon tasarımcıdır. Geometri özellikle dikkat çekmeyen boyutlarla ve renkler ile.

Resim 2.47 Watanabe'nin moda koleksiyonu

Resim 2.48 Watanabe'nin moda koleksiyonu

Bu dönemde, dijital baskı tekniklerini kucaklayan ve kullanan ilk markalardan biri olan Basso & Brooke koleksiyonlarında, kaleydoskopik desenler ve canlı renklerden oluşan desenler kullanmıştır.

Resim 2.49 Basso & Brooke koleksiyonu

Resim 2.50 Basso & Brooke koleksiyonu

Markanın görünümü yıllar içerisinde payetli kumaşın üstüne baskı gibi karmaşık öncü tekniklerle değişmiş ve kumaşlar kendini 3 boyutlu bir parlaklık olarak gösteren bir hal almıştır. Sayısız kaynaktan elde edilen görüntülerin kolajları kumaş dokularında polikromatik renk patlamaları şeklinde resmedilmiştir.

Goreth Pugh, bu dönemde, teknoloji ve tekstil alanında bilinen bir tasarımcıdır. Geleneksel olmayan malzeme modellerini kullanan fütüristik tasarımlarıyla tanınmaktadır. Çalışmaları fütüristik ve deneysel olmakla birlikte eserleri giyilebilir olup rağbet görmektedir. Beata Szenfeld, bu döneme ait olan ve sanatsal ve deneysel kreasyonlarıyla bilinen İsveçli bir moda tasarımcıdır.

3.SONUÇ

Moda ve tekstil tasarımında bir ilham kaynağı olarak, geometrik motifler ve desenler üzerine yapılan bu araştırmada, geometrinin bizi çevrelediği ve gündelik hayatımızın tüm yönlerinde gözlenebildiğinin sonucuna vardım.Ünlü tasarımcı Diane von Fustenberg'in tekstil tasarımlarını inceleyerek,desen tasarlama ve koleksiyon oluşturma konusunda ilham aldım. Çalışmalarının örnekleri üzerinde,geometrik şekiller,simetri,düz çizgiler,çok sayıda farklı düzgün formlar,çeşitli geometrik motifler,yoğun renklendirme,renk kontrastı ve giysilerin işlevşelliğini ve şeklini izleyen çizgilerin optik olarak kırılması arasında karmaşık ve uyumlu renklendirme ile bir ilişki göze çarpmaktadır. Çalışmalarında ,geometrinin,motif renklendirme ile ve şeklinde ortaya çıktığını fark edebiliriz. Çizgiler, kareler, üçgenler,keskin çizgiler,dik açılar, çokgenler, yoğun renklendirme, desenlere özel görsel etki vermektedir. Bunların kombinasyonu ile,tek boyutlu ve çok boyutlu yeni formlar ve şekiller elde edilmiştir. Simetrinin dışında,şekillerin ritmi ve tekrarlayan formlar mevcuttur. Geometrik parçalarla ilişkili düz geometrik çizgilerle yapılan bir kombinasyon tam bir ahenk görüntüsü verir. Renklere yapılan dokunuşlarla, desenler değişir ebilmektedir.

Süsleri veya abartılmış şekilleri olmayan minimalist modeller,insan silüetine mükemmel bir şekilde oturur. Bu noktadan hareketle belirgin düz çizgiler de koleksiyonun özgün yapısını tam olarak yansıtır. Minimalist yapısından dolayı sarı ve kırmızı gibi temel renkler, göze çarpan basitliğin yarattığı etkiyi ortadan kaldırır. Basit şekilleri ve bir denge içinde renklendirilmiş parçaları,belirgin çizgiler kullanarak bir araya getirdiğinizde bakan kişilerin gözünde bir tarz hissi uyandırır. Buradaki cazibe merkezi geometrik öğelerin ve güçlü renk karşıtlıklarının ortaya çıkardığı dengedir. Klasik çizgilerin tasarımı ve yüksek kalitedeki malzemelerin kullanımı ile ortaya çıkan zarafet ve kalite ürünü,fark edilebilir hale getirir.

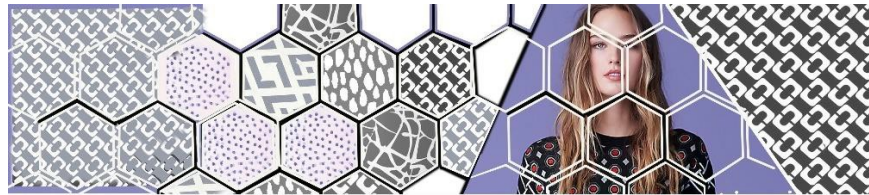
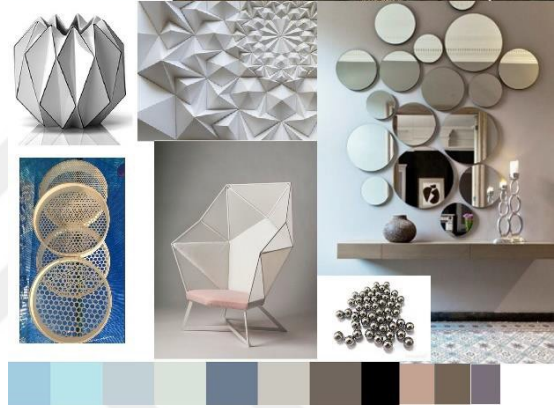
Fustenberg'in desenleri ile benim tasarladıklarımın karşılaştırılması sonucu, belirli benzerlikler ortaya çıkmaktadır. Geometrik formlar, renk spektrumu, çizgiler ve optik yetenekleri,yinelenen element gruplarının dinamiğinin ve ritminin yaratılmasında kullanılmıştır. Desenlerin özünü üç boyutlu desen oluşturmanın yolunu açan geçici bir geometrik yapıya indirgeyen lineer kavramdır. Geometrik motiflerin sevilmesinin bir nedeni de sofistike ve minimalist bir etkiye sahip olmalarıdır. Tasarımlardaki kullanım çeşitliliği ise sınırsızdır. Günümüzde ileri teknoloji sayesinde farklı teknikler oldukça zengin bir şekilde bir araya gelmektedir.

Geometrik Modül Tekstil Baskı Desen Koleksiyonu :

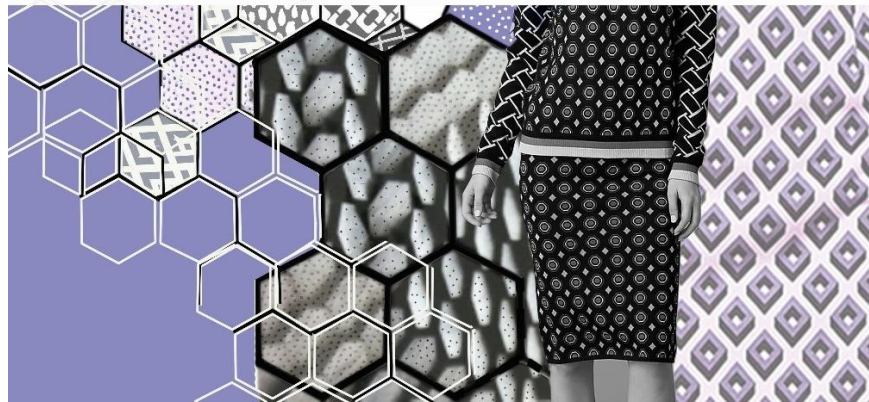

Diane von Furstenberg
geometrik desenleri

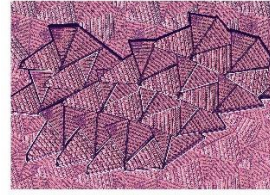
Diane von Furstenberg geometrik desenleri

Desen no 1:

Varyantlar:

Desen 1 Varyant 1

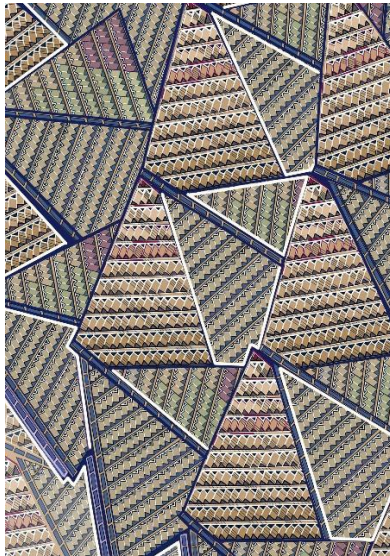

Desen 1 Varyant 2

Desen 1 Varyant 3

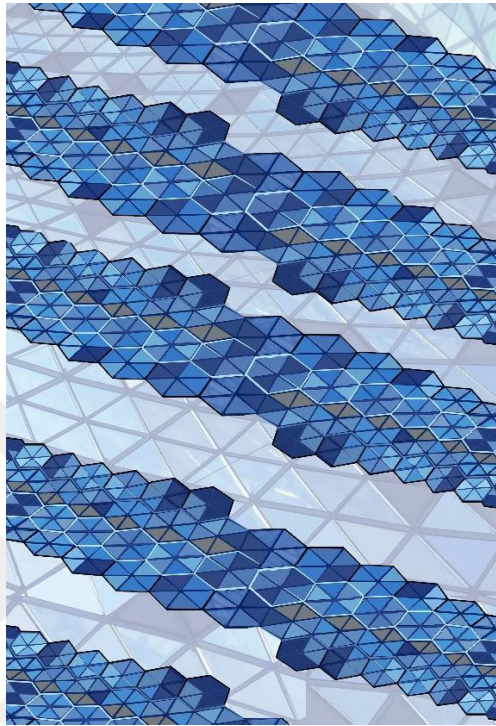
Detay görüntüsü :

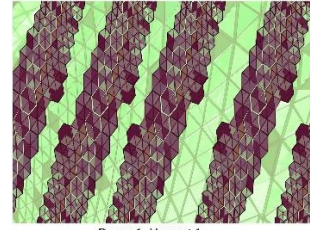
Kumaş fotoğrafları :

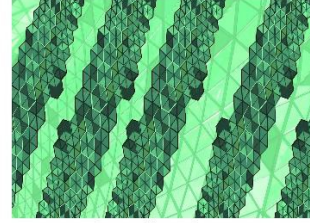
Desen no 2:

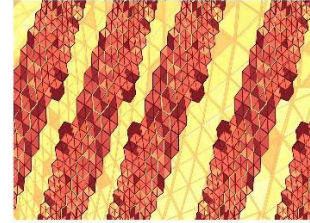
Varyantlar:

Desen 1 Varyant 1

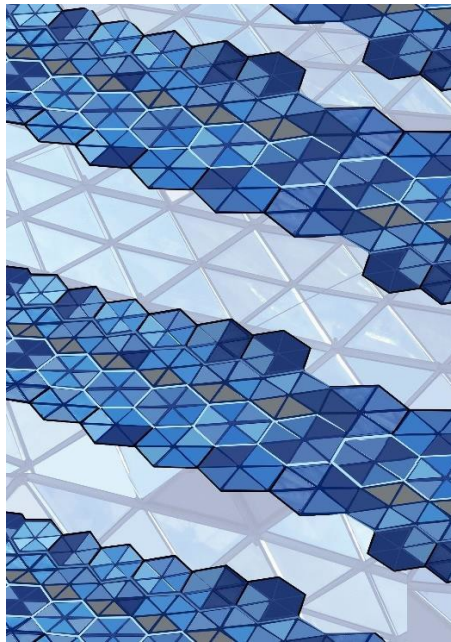

Desen 1 Varyant 2

Desen 1 Varyant 3

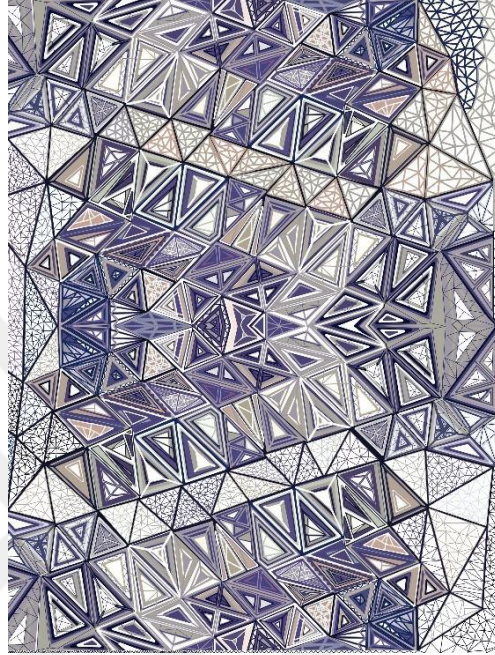
Detay görüntüsü :

Kumaş fotoğrafları:

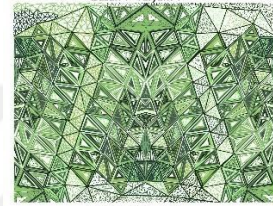
Desen no 3:

Varyantlar:

Desen 1 Varyant 1

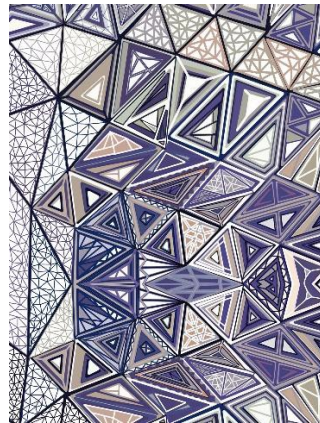

Desen 1 Varyant 2

Desen 1 Varyant 3

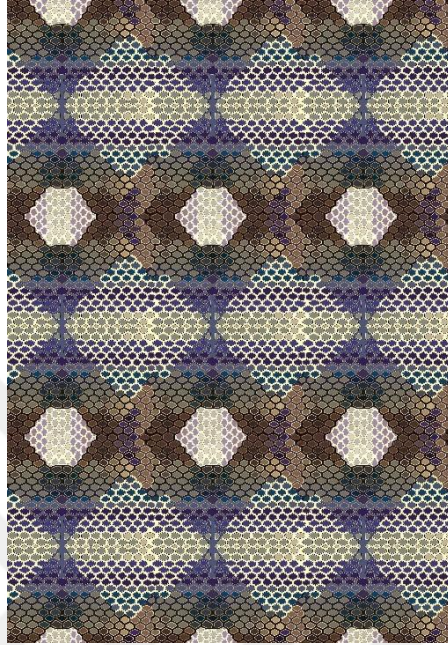
Detay görüntüsü :

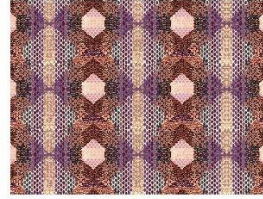
Kumaş fotoğrafları:

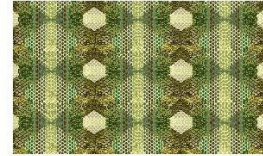
Desen no 4:

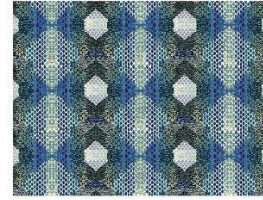
Varyantlar:

Desen 1 Varyant 1

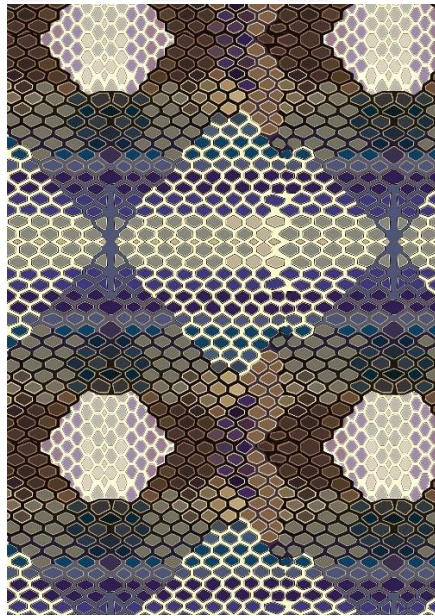

Desen 1 Varyant 2

Desen 1 Varyant 3

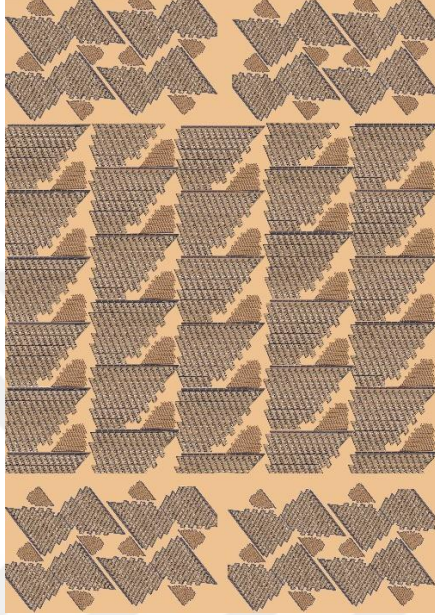
Detay görüntüsü :

Kumaş fotoğrafları:

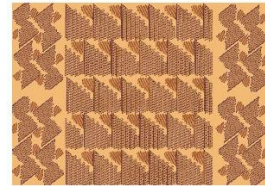
Desen no 5:

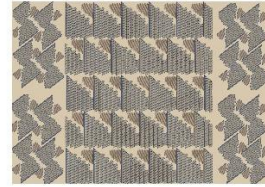
Varyantlar:

Desen 5 Varyant 1

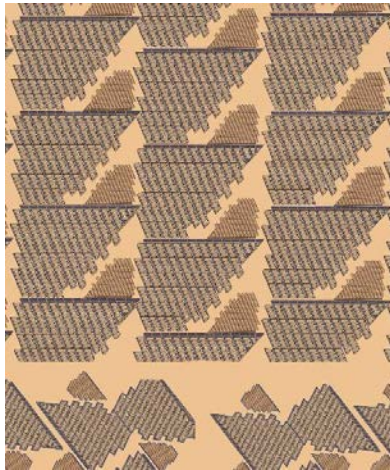

Desen 5 Varyant 2

Desen 5 Varyant 3

Detay görüntüsü :

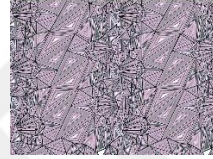
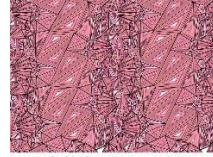
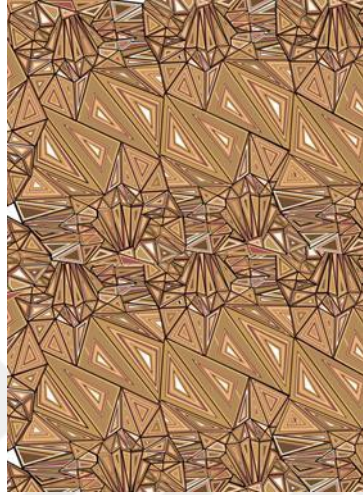

Kumaş fotoğrafları:

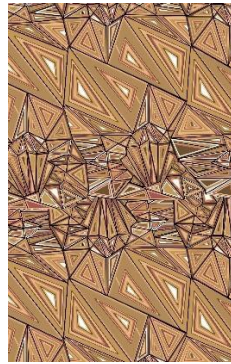
Desen no 6:

Varyantlar:

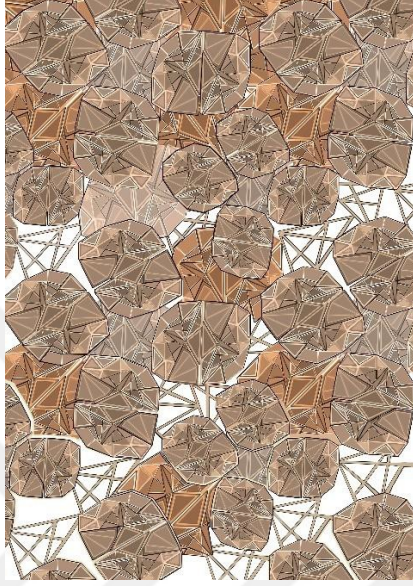

Detay görüntüsü :

Kumaş fotoğrafları:

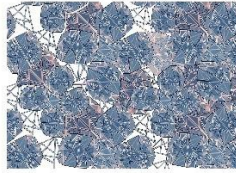
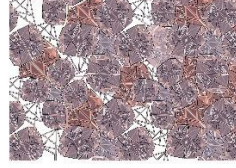
Desen no 7:

Detay görüntüsü :

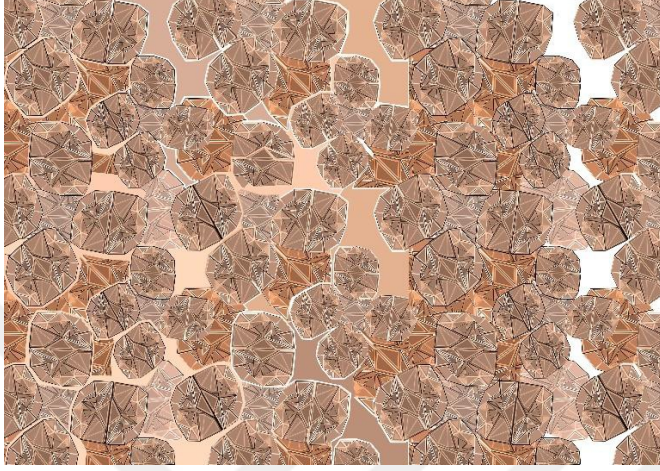
Varyantlar:

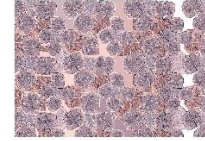
Kumaş fotoğrafları:

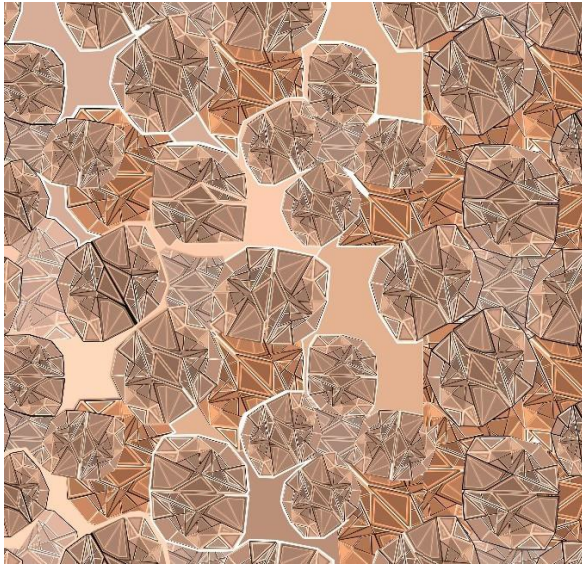
Desen no 8:

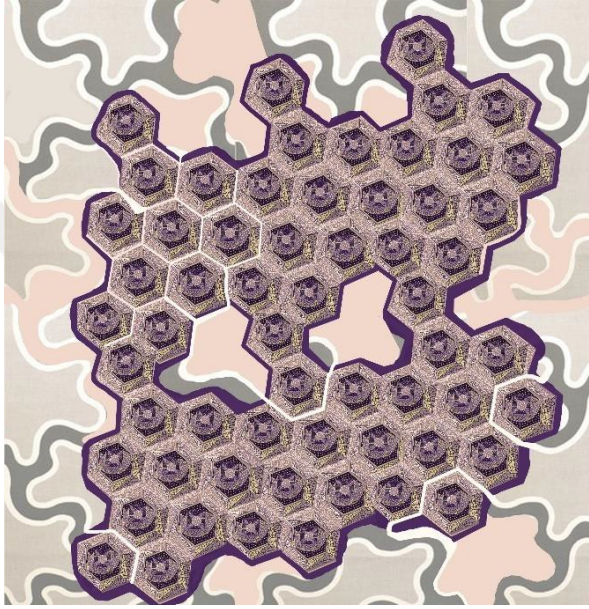
Varyantlar:

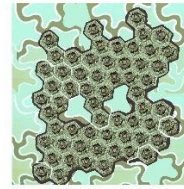
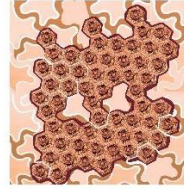
Detay görüntüsü :

Desen no 9:

Varyantlar:

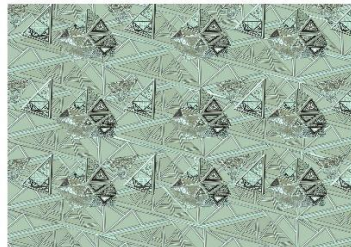
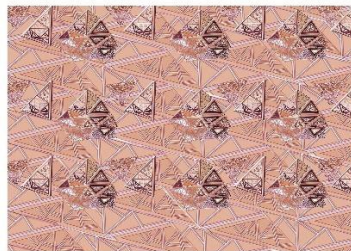

Detay görüntüsü :

Desen no 10:

Varyantlar:

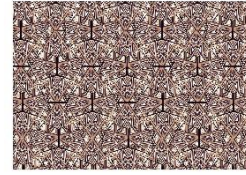
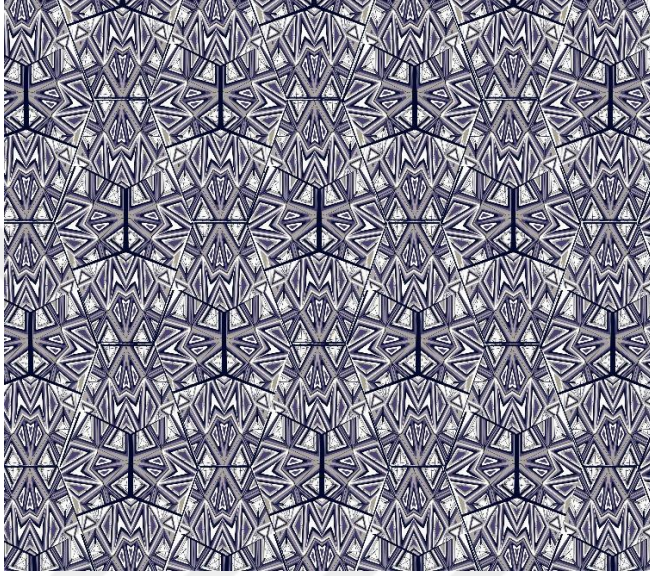

Detay görüntüsü :

Desen no 11:

Varyantlar:

Detay görüntüsü :

4.KAYNAKLAR

Kitaplar:

FOGG, Marni (2014) ” **Modanın Tüm Öyküsü,**” Hayalperest Yayınevi, Çev.Emre Gözgülü, İstanbul.

Artun, A. ve Aliçavuşoğlu, **E. Bauhaus: Modernleşmenin Tasarımı.** İstanbul: İletişim Yayınları, 2009.

Fletcher,Kate, (2008),**Sustainable Fashion and Textiles Design Journeys,** Earthscan,UK.

JENKYN JONES,S. (2002) **Fashion design,**London,Laurence King Publishing Ltd.

Watson, L. (2007) **Modaya Yön Verenler.** İstanbul: Güncel Yayıncılık

Sürelî Yayınlar:

Pelin AVŞAR KARABAŞ, Neo Plastisizm Akımı Kapsamında De Stijl Hareketi ve Piet Mondrian: Uluslararası Kültürel ve Sosyal Araştırmalar Dergisi (UKSAD),Aralık, 2016 Türkiye.

Bingöl,T. (1985), Bauhaus ve Endüstriyel Gelişmenin Sanat Etkileri,Boyut Plastik Sanatlar Dergisi, No 32,25

Bye, Elizabeth. A direction for clothing and textile design research." Clothing and Textiles Research Journal. 2010.

Sorger, Richard, Udale, Jenny. Moda Tasarımının Temelleri. çev. Sirkeci Ç. İstanbul: Literatür Yayınları. 2013.

İnternet Kaynakları:

http://tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&arama=kelime&guid=TDK.GTS.5da419da412624.23250901

<https://bilimkafasi.com/birinci-ve-ikinci-sanayi-devrimleri-dunyayi-nasil-degistirdi/>

<https://circlelove.co/moda-modanin-tarihcesi-ve-gecmisten-gunumuze-unlu-modacilar/>

5. ÖZGEÇMİŞ

1987 yılında Novi Pazar, Sırbistan'da doğdu. Internacionalni univerzitet u Novom Pazaru, (Moda Tasarımı Bölümü)'nü bitirdi.

2012 yılından beri Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, Tekstil ve Moda Tasarımı Programı'nda öğrenimini sürdürmektedir.

